

Sint-Pieterskaai 67 (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017C431

April 2017

ARCHEOLOGIENOTA

Voorafgaand: BUREAUONDERZOEK (2017C431) en LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK (2017D26)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.4 Conclusie	6
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2017C431)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	5
---	---

TABELLENLIJST (2017C431)

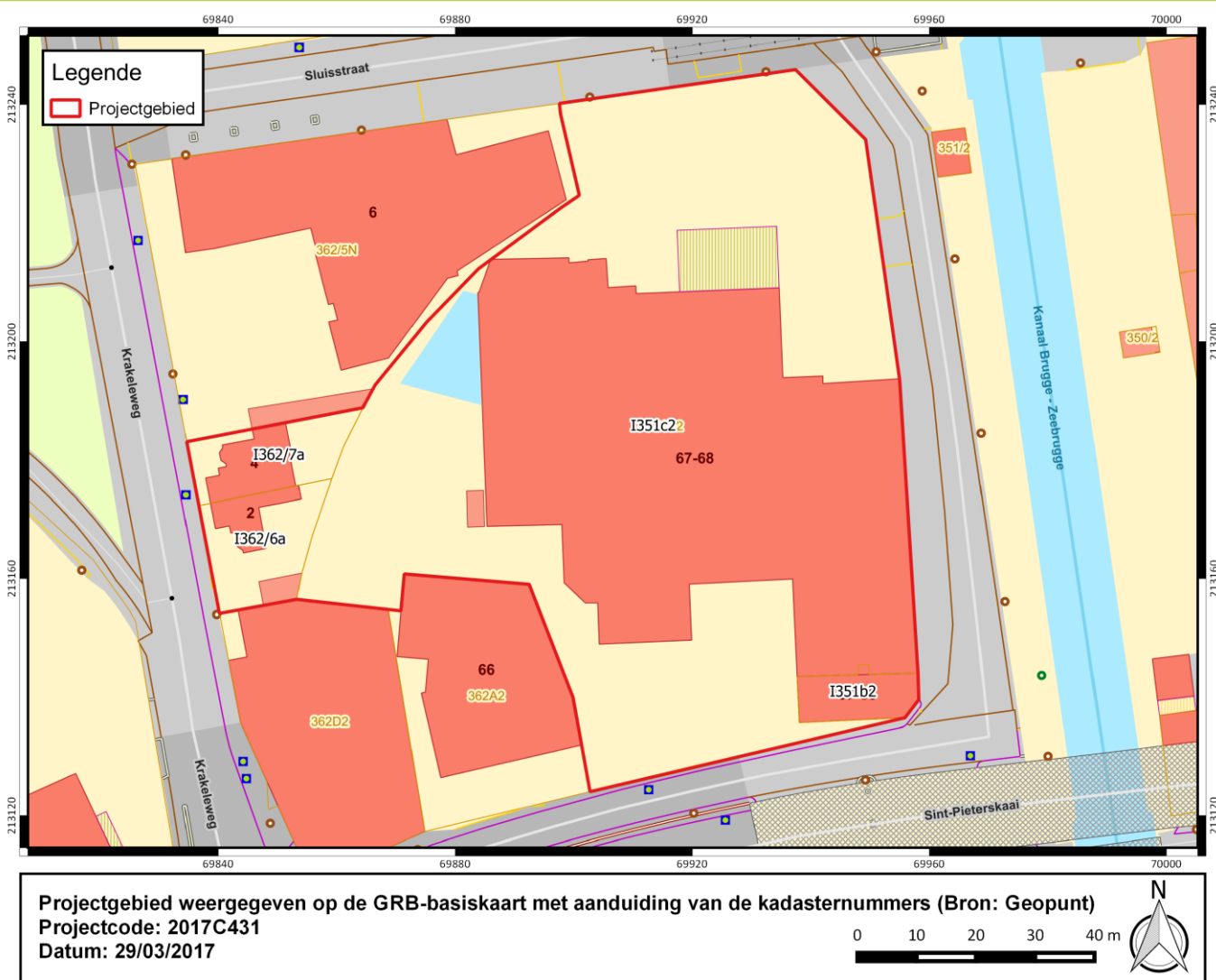
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Vanhaerents Development nv Poortakkerstraat 94 9051 Gent (Sint-Denijs-Westrem)	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	/
	Postcode	8000
	Adres	Sint-Pieterskaai
	Toponiem	Sint-Pieterskaai 67
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 69807 Y _{min} = 213114 X _{max} = 70005 Y _{max} = 213251
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	7e afdeling, sectie I, 351B2, 351C2, 362/06A, 362/07A Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een commerciële ruimte en ondergrondse parkeergelegenheid aan de Sint-Pieterskaai te Brugge. De ondergrondse parking bestaat uit 2 bouwlagen en wordt uitgegraven tot ca. 6m diep onder het huidige maaiveld. Gelet op het ingrijpende karakter van de geplande werken is een degelijk begrip van de archeologische situatie essentieel daar het bodemarchief over de gehele oppervlakte van het plangebied tot op grote diepte bedreigd is.

Landschappelijk gezien is de het plangebied gelegen in de Brugse kustpolders. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profielopbouw weer van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan, onder eolische afzettingen van het Weichseliaan. Op dit eolisch dekzand rusten getijdenafzettingen van het Holoceen. Op vlak van bodemsamenstelling zijn, gelet op het verstedelijkt karakter van het plangebied, geen gegevens voor handen. Vermoedelijk moet uitgegaan worden van een kleidek op het eolisch dekzand al dan niet met een substantiële veenaccumulatie.

Het terrein was in de 17^e eeuw net ten noorden gelegen van de historische binnenstad, het is pas in de 18-19^e eeuw dat het terrein wordt opgenomen in het stedelijk weefsel. Momenteel wordt het terrein ingenomen door de bedrijfsgebouwen van een natuursteenhandel.

Op archeologisch vlak zijn op het plangebied zelf geen vindplaatsen gekend. De Centraal Archeologische Inventaris geeft een groot aantal gekende archeologische waarden weer in de ruime omgeving. Gelet op

de nabijheid van de historische binnenstad van Brugge valt het niet te verwonderen dat het in hoofdzaak middeleeuwse en cartografische indicatoren en relictten betreft. De meest relevant vindplaats, weergegeven op de CAI, voor het plangebied bevindt zich er direct ten oosten van. Ter hoogte van “Fort Lapin” werden eind 19^e eeuw, bij het uitgraven van het groot handelsdok, resten aangetroffen van een “zeewaardige boot” en een romeinse nederzetting. De resten worden gedateerd eind 2^e eeuw n.c.. en zijn geïnterpreteerd als de restanten van een romeinse handelspost met haven. Deze handelspost moet ingeplant zijn langsheen een getijdengeul. De oorspronkelijke loop van deze geul is niet onmiddellijk te achterhalen, mogelijk heeft de werking ervan archeologische resten opgeruimd ter hoogte van het projectgebied, ofwel bevindt het terrein zich op de rand ervan en moet rekening gehouden worden met een gelijkaardige situatie als bij “Fort Lapin”. Teneinde dit te evalueren werd een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Hierbij werd duidelijk dat het terrein over een groot deel van de oppervlakte reeds geroerd is. Tevens is enkel bij één boring (BP1) op een diepte van ca. 5.5m onder het maaiveld een organisch pakket waargenomen. Dit vormt niet voldoende argument om uit te gaan van een oeversituatie langsheen een oude getijdengeul en een hoge trefkans inzake afgedekte, goed bewaarde protohistorische en/of romeinse resten.

2.3 Gemotiveerd advies

Hoewel de landschappelijke situatie en de gekende archeologische waarden een terrein met een significant archeologisch potentieel indiceren dat tot op grote diepte bedreigd wordt is verder archeologisch onderzoek weinig zinvol.

Het landschappelijk booronderzoek heeft aangetoond dat een groot deel van het terrein tot op aanzienlijke diepte (6m-Mv) geroerd is. Vermoedelijk dateert deze verstoring uit de periode dat één van de nabijgelegen kanalen werd aangelegd (Brugge-Zeebrugge of Gent-Oostende). Enkel ter hoogte van BP1 (cf. 2.2.2. landschappelijk booronderzoek) werd in de laatste 50cm van de boring (BP1) de aanwezigheid van een organisch pakket vastgesteld. Dit is echter niet voldoende aanwijzing om over een oeversituatie langsheen een getijdengeul te kunnen spreken, los van de bewaringskansen inzake archeologische resten. Op basis van deze waarnemingen kan niet uitgegaan worden van een hoge tref- of bewaringskans inzake (romeinse) resten. Omwille van de vastgestelde verstoring, maar ook omwille van de aanwezige bebouwing en verharding is de verwachting inzake oppervlakkige resten onder de bouwvoor eveneens laag.

Gelet op de grote kosten die enig verder archeologisch onderzoek op deze diepte met zich zou meebrengen en de vastgestelde mate van verstoring van het terrein is verder onderzoek niet zinvol. Het is dan ook op basis van een kosten-batenafweging dat moet afgezien worden van verdere onderzoeksdaden.

Wel moet gewezen worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het decreet betreffende het onroerend erfgoed. Indien bij de graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen dient het Agentschap Onroerend Erfgoed op de hoogte gebracht worden, evenals de intergemeentelijke archeologische dienst RAAKVLAKE.

2.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de constructie van een nieuwe commerciële ruimte en een ondergrondse parking met twee bouwlagen aan de Sint-Pieterskaai 67 te Brugge. Gelet op de grote diepte van de geplande werken en de nabijheid van een mogelijke romeinse handelspost met haven langsheen een oude getijdengeul drong een landschappelijk onderzoek zich op. Hieruit blijkt dat het overgrote deel van het terrein verstoord is, vermoedelijk tijdens het uitgraven van de nabijgelegen kanalen. Verder kan op basis

van het booronderzoek niet geconcludeerd worden dat er sprake is van een dieper gelegen oeverwal waar eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd zijn.

Omwille van deze vaststellingen en een kosten-baten afweging valt een verder schrijdend onderzoekstraject niet te verantwoorden.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt